

anders dan een opstandeling?"¹⁾ Ik wil niet over het hoofd zien, dat de Prins bij het uiten dezer woorden buitengewoon geagiteerd²⁾ was, het was ook juist na den zoo ongelukkig afgehoopen inval in Noord-Holland, maar letten we dan eens op zijn houding in de eerstvolgende jaren tegenover den nieuwen machthebber. De oude Prins wou het „gestolen goed” — de bezittingen, het Oranjehuis ter schadeloosstelling toegewezen, — niet aannemen, de Erfprins echter had er volstrekt geen bezwaar tegen.

Niet alleen in deze onderhandelingen, ook in die van 1813, '14 en '15 blijkt zijn zucht naar reële macht sterk. „Zijn appetijt was enorm”,³⁾ hij begeerde in het begin van November '13 behalve de vroeger-Oostenrijksche Nederlanden en Luik ook nog alle landen, ingesloten tusschen Maas, Rijn en Moezel. En niet alleen moest de omvang van het grondgebied zoo uitgestrekt mogelijk zijn, ook zijn persoonlijk gezag in den staat. Hij trachtte invloed te verkrijgen op de benoeming van de leden der Staten-Generaal, door te willen, dat hij uit een nominatie van drie personen de keus zou doen⁴⁾. Dit verlangen (waarvan Van Hogendorp en Elout hem wisten af te brengen) had een antecedent in den invloed, dien de stadhouders door middel van de regeeringsreglementen geoefend hadden, maar zoo'n antecedent was er weer niet ten aanzien van de scheiding tusschen permanente uitgaven, die aan het begrootingsrecht der Staten-Generaal zouden onttrokken zijn, en tijdelijke, die er aan zouden zijn onderworpen⁵⁾. Van Hogendorp, die de scheiding op verlangen van den Vorst in zijn Schets opnam, heeft later heel goed begrepen, dat zij strekte om de werkzaamheid van de Staten-Generaal gedurende negen jaren van de tien nutteloos te maken, en zodoende

¹⁾ Colenbrander, Historie en Leven II p. 41.

²⁾ „exceedingly agitated”, ibidem.

³⁾ Tellegen-Colenbrander p. 30.

⁴⁾ Brieven van Van Hogendorp V, 86—7; Tellegen-Colenbrander p. 190—191.

⁵⁾ Tellegen-Colenbrander p. 97.